

Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Două țări, un scop, succes comun!

Muzeul Județean Satu Mare

satu mare

studii și comunicări

XXVII/II
supplementum
2011

MUZEUL JUDEȚEAN SATU MARE

SATU MARE STUDII ȘI COMUNICĂRI

XXVII/II

SUPPLEMENTUM

Materialele simpozionului științific: *Al II-lea Arbitraj de la Viena din 30 august 1940. Antecedente și consecințe* (Satu Mare 2-3 septembrie 2010)

A második bécsi döntés, 1940. augusztus 30. Előzmények és következmények című tudományos konferencián elhangzott előadások
(Szatmáréneti 2010. szeptember 2-3.)

EDIȚURA MUZEULUI SATMĂREAN

SATU MARE
2011

ISBN 978-973-1843-80-8

Colegiul de redacție:

L. BALOGH Béni

Cornel GRAD

SÁRÁNDI Tamás

Ottmar TRAȘCĂ

COPERTA: Iulian Petrescu, Aurel Cordea, Szilágyi Levente
(Sigiliul orașului Satu Mare din secolul al XVIII-lea)

Tehnoredactare computerizată: Sárándi Tamás

Traducători: Kocsis Ágnes (rezumatele în lb. română și maghiară)
Adriana Costin (rezumatele în lb. engleză)

SATU MARE - STUDII și COMUNICĂRI

Orice corespondență se va trimite pe adresa:

Any mail will be posted to:

Toute correspondance sera envoyée à l'adresse:

Richten Sie bitte jedwelche Korrespondenz an
die Adresse:

Muzeul Județean

Piața Dr. Vasile Lucaci, 21

440031 Satu Mare

ROMÂNIA

Tel.: 04/0261/73.75.26

E-mail: muzeusm@gmail.com

Acest material este publicat ca supliment al anuarului *Satu Mare. Studii și Comunicări*, seria II, Istorie-Etnografie-Artă-Restaurare Conservare, XXVII/II în cadrul proiectului „PATRIMONIUM 2. Organizare de expoziții, conferințe și cercetări transfrontaliere privind patrimoniul cultural comun în regiunea de graniță” derulat de Muzeul Județean Satu Mare și Direcția Muzeelor din județul Szabolcs-Szatmár-Bereg, finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România 2007-2013.

Jelen kiadvány a Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 keretében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Múzeumok Igazgatósága és a Szatmár Megyei Múzeum együttműködésével megvalósuló „PATRIMONIUM 2. Egy határmenti régió közös kulturális örökségét hasznosító kiállítások, konferenciák és kutatások rendezése” című projekt keretében készült, a múzeum évkönyvének, a Satu Mare. Studii și Comunicări XXVII/II Történelem-Néprajz-Művészettörténet-Restaurálás és Konzerválás sorozat mellékleteként.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.
Jelen kiadvány tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

www.huro-cbc.eu

www.hungary-romania-cbc.eu

ISSN 2067-6948

ISBN 978-973-1843-56-8

CUPRINS - TARTALOM

Călin Iancu	
<i>Avantajul românesc al arbitrajului din Viena în istoriografia românească actuală</i>	7
<i>Epică "versus" Istorie (1989-2010)</i>	8
Stefan Măndruț	
<i>Arbitrajul/Dictatul de la Viena, în istoriografia românească actuală.</i>	9
<i>Epică „versus” Istorie (1989-2010)</i>	9
<i>A băcăi döntés/diktátum napjaink román történetírásában. Etika „versus”</i> <i>történetem (1989-2010) (Összefoglaló)</i>	24
<i>The Vienna arbitration/dictat, in the present Romanian historiography. Ethics</i> <i>“versus” history (1989-2010) (Summary)</i>	25
Cornel Grad	
<i>Reacții politico-diplomate și militare românești la revizionismul</i> <i>maghiar (1938 – 1940)</i>	27
<i>Román politikai, diplomáciai és katonai reakciók a magyar revizionizmusra (1938-</i> <i>1940) (Összefoglaló)</i>	59
<i>Romanian political, diplomatic and military reactions to the Hungarian revisionism</i> <i>(1938 - 1940) (Summary)</i>	62
Ottmar Trașcă	
<i>Al III-lea Reich și relațiile româno-maghiare, iunie-august 1940</i>	67
<i>A III. Birodalom és a román-magyar viszony 1940 június-augusztusában</i> <i>(Összefoglaló)</i>	85
<i>The Third Reich and the Romanian-Hungarian Relations June-August 1940</i> <i>(Summary)</i>	86
Kallontári Attila	
<i>A Szovjetunió és a második bécsei döntés</i>	87
<i>Uniunea Sovietică și al doilea Arbitraj de la Viena (Rezumat)</i>	98
<i>The Soviet Union and the 2nd Vienna Award (Summary)</i>	100
Alexandru Ghișa	
<i>România între Germania și URSS în anul 1940 – Cedarea</i> <i>Transilvaniei de Nord</i>	103
<i>România 1940-ben Németország és a Szovjetunió között – Észak-Erdély átadása</i> <i>(Összefoglaló)</i>	108
<i>Romania between Germany and USSR 1940 – The loss of Northern Transylvania</i> <i>(Summary)</i>	111
Sárközi Tamás	
<i>Instalarea administrației maghiare în toamna anului 1940. Cazul</i> <i>județului Satu Mare</i>	115
<i>A magyar közigazgatás kiépülése 1940 őszén. Szatmár megye esete (Összefoglaló)</i>	123
<i>The Set Up of the Hungarian Government in the Fall of 1940. The Case of Satu</i> <i>Mare County (Summary)</i>	125
Vasile Ciobanu	
<i>Misiunea Holzträger la Berlin (septembrie 1940)</i>	127
<i>A Holzträger-misszió Berlinben (1940 szeptember) (Összefoglaló)</i>	132
<i>The Holzträger Mission in Berlin (September 1940) (Summary)</i>	133

Florin Anghel	
<i>Alianțele încâlcite ale Axei: eșecul noii Mici Înțelegeri (1941-1943)...</i>	135
<i>A tengelyhatalmak kusza szövetségei: az új Kisantant kudarca 1941-1943 (Összefoglaló).....</i>	141
<i>Entangled alliances within the Axes: The failure of the new Little Entente (1941-1943) (Summary).....</i>	142
Romsics Ignác	
<i>Magyar és szövetséges elkezelések Erdély jövőjéről, 1941-1946.....</i>	145
<i>Proiecții maghiare și aliate cu privire la viitorul Transilvaniei, 1941-1946 (Rezumat)</i>	152
<i>Hungarian and Allied Powers Ideas About the Future of Transylvania Between 1941-1946 (Summary).....</i>	154
Szász Zoltán	
<i>Demersuri internaționale pentru slabirea cortinei de fier în Transilvania (1940-1943). Intentiile de mediere germano-italiene.....</i>	157
<i>Vasfűggöny-lazítás nemzetközi kísérlete Erdélyben 1940-1943. A német-olasz közvetítői szándékok (Összefoglaló).....</i>	163
<i>International attempts to loosen the iron curtain in Transylvania (1940-1943).</i>	
<i>German-Italian attempts of mediation (Summary).....</i>	165
L. Balogh Béni	
<i>Erdély kérdése a román és a magyar külpolitikában 1940-1944 között.....</i>	167
<i>Problema Transilvaniei în cadrul politicii externe române și maghiare în perioada 1940-1944 (Rezumat).....</i>	175
<i>Transylvania Within Romanian and Hungarian Foreign Policy During 1940-1944 (Summary).....</i>	176
Seres Attila	
<i>Márton Áron és az erdélyi (gyulafehérvári) katolikus püspökség a második bécsi döntés után.....</i>	179
<i>Márton Áron și Episcopia Romano-Catolică din Transilvania (Alba Iulia) după cel de al II-lea Arbitraj de la Viena (Rezumat).....</i>	198
<i>Márton Áron and the Catholic Diocese of Transylvania (Alba Iulia) After the Second Vienna Award (Summary).....</i>	199
Claudiu Porumbăcean	
<i>Consecințele administrativ-politice ale aplicării Arbitrajului de la Viena în nord-vestul României.....</i>	203
<i>A II. bécsi döntés életbeléptetésének adminisztrativ-politikai következményei Északnyugat-România területén (Összefoglaló).....</i>	210
<i>Administrative and political implications of the implementation of Viena arbitration in North-Western Romania (Summary).....</i>	211
<i>Indice de loc – Helynévmutató.....</i>	213
<i>Indice de nume – Névmutató.....</i>	218
<i>Lista autorilor – A kötet szerzői.....</i>	223
<i>Anexe – Mellékletek.....</i>	224